

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมการเลือกใช้บริการนวดแผนไทยของนักท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้บริการนวดแผนไทย ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทย ตลอดจนความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการใช้บริการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 150 คน และนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 150 คน รวมทั้งสิ้น 300 คน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถามจำนวน 300 ชุด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลประกอบการศึกษาตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาธุรกิจการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อเกิดความก้าวหน้าและยั่งยืนต่อไป ซึ่งผลจากการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปได้เป็น 2 ประเด็นดังนี้คือ

5.1 สรุปผลการศึกษา

สำหรับการศึกษาถึงพฤติกรรมการเลือกใช้บริการนวดแผนไทยของนักท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการ ความคิดเห็นต่อปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการเลือกใช้บริการ สามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

ด้านข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวจากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เลือกใช้บริการนวดแผนไทยในครั้งนี้ส่วนใหญ่แล้วเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งจะมีอายุระหว่าง 31-50 ปีมากที่สุด มีสถานภาพสมรสแล้ว และจบการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งมีรายได้ประจำที่แน่นอน โดยมีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 10,000 – 30,000 บาท ส่วนใหญ่เคยเดินทางมาเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ 2-3 ครั้งแล้ว และมักจะพักเป็นเวลา 1-3 วัน โดยเดินทางมากับครอบครัวเพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อน ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เลือกใช้บริการนวดแผนไทยในครั้งนี้ส่วนใหญ่แล้วเป็นเพศหญิงที่ชื่นชอบการนวดแผนไทยมากกว่าเพศชายเช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวไทย มีอายุระหว่าง 31-50 ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว จบการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีและประกอบอาชีพที่ไม่แน่นอน โดยมีรายได้เฉลี่ยระหว่าง 30,001 – 50,000 บาท ส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางมาเที่ยวเชียงใหม่มาก่อน และจะเลือกเดิน

ทางมาท่องเที่ยวและพักผ่อนเป็นหมู่คณะโดยการเดินทางมาในรูปแบบกลุ่มทัวร์มากกว่า ซึ่งจะใช้เวลาในการพักเป็นเวลา 4-6 วัน

ด้านข้อมูลทั่วไปในการใช้บริการนวดแผนไทยของนักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเคยใช้บริการนวดแผนไทยมาก่อนนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเสียค่าใช้จ่ายในการใช้บริการเป็นจำนวน 200-300 บาทต่อชั่วโมงมากที่สุด รองลงมาคือเสียค่าบริการมากกว่า 300 บาทต่อชั่วโมง และเสียค่าบริการ 100 บาทต่อชั่วโมง ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณาทางด้านเหตุผลในการใช้บริการนวดแผนไทยพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาใช้บริการนวดแผนไทยเนื่องจากต้องการผ่อนคลายความเครียดมาก รองลงมาคือต้องการดูแลเกี่ยวกับ และมีความสนใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย ตามลำดับ ส่วนทางด้านบุคคลที่มีส่วนในการใช้บริการนวดแผนไทยของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีไกด์นำเที่ยวคอยให้คำแนะนำในการใช้บริการมากที่สุด รองลงมาคือเพื่อน และเป็นนักท่องเที่ยวที่ตัดสินใจมาใช้บริการด้วยตนเอง ตามลำดับ ทางด้านแหล่งข้อมูลในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อาศัยแหล่งข้อมูลการนวดแผนไทยจากการค้นหาข้อมูลจากสื่อสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือ อาศัยแหล่งข้อมูลจากบุคคลในครอบครัว และอาศัยข้อมูลจากเพื่อน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงการเลือกใช้บริการในอนาคตและการแนะนำบุคคลอื่นให้มาใช้บริการพบว่านักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่จะกลับมาใช้บริการนวดแผนไทยอีกในอนาคตและจะแนะนำให้บุคคลอื่นมาใช้บริการด้วย

ด้านพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่สรุปภาพรวมพบว่า นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ใช้บริการแบบนวดทั้งตัวมากที่สุด รองลงมาคือใช้บริการนวดแผนไทยแบบนวดฝ่าเท้า และใช้บริการแบบนวดเฉพาะจุด ตามลำดับ โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการนวดเป็นเวลานาน 1 ชั่วโมง นอกจากนั้นเป็นนักท่องเที่ยวที่ใช้เวลาในการนวดเป็นเวลา 2-3 ชั่วโมง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาใช้บริการนวดแผนไทยในช่วงเวลา 14.00-16.00 น. มากที่สุด รองลงมาคือช่วงเวลาระหว่าง 16.01-18.00 น. และมาใช้บริการในช่วงเวลา 18.01-20.00 น. ตามลำดับ ในด้านวันที่มาใช้บริการนวดแผนไทยพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาใช้บริการในวันหยุด นักชดถุข้มมากที่สุด รองลงมาคือ มาใช้บริการโดยไม่มีเวลาที่แน่นอน และมาใช้บริการในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ตามลำดับ

ด้านความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่มต่อปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งพบว่าปัจจัยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติมีความคิดเห็นว่ามีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทยแตกต่างกัน คือ 1) ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ได้แก่ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการนวด โดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวไม่มีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทย ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 2) ปัจจัยด้านบริการ ได้แก่ มีการให้บริการนวดทั้งในและนอกสถานที่ โดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทย ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติมีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวไม่มีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้คือปัจจัยด้านบริการในด้านมีความหลากหลายของบริการ ซึ่งพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการใช้บริการ ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่มีความเห็นว่าไม่มีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และปัจจัยด้านบริการในด้านมีการบริการเสริมต่างๆ เช่น การเสริมสวย หลังจากการให้บริการนวดแผนไทยซึ่งจากผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวไม่มีผลต่อการใช้บริการ ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 3) ปัจจัยด้านบุคลากร ได้แก่ พนักงานให้บริการตรงตามความต้องการลูกค้า โดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าไม่มีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทย ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทย นอกจากนี้คือปัจจัยด้านบุคลากรในด้าน พนักงานมีทักษะในการสื่อสาร โดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าไม่มีผลต่อการใช้บริการ ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติมีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทย 4) ปัจจัยด้านราคา ได้แก่ มีการแจ้งอัตราค่าบริการที่ชัดเจน โดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าไม่มีผลต่อการใช้บริการ ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทย 5) ปัจจัยด้านสถานที่ ได้แก่ มีสถานที่จอดรถเพียงพอ สะดวกและปลอดภัยโดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการใช้บริการ ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวไม่มีผลต่อการใช้บริการ และ 6) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ได้แก่ มีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ โดยที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าไม่มีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทย ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทย

ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่มในการเลือกใช้บริการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่านักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่มมีความพึงพอใจระดับมากด้านราคามากที่สุด ซึ่งสามารถแจกแจงรายละเอียดได้ดังนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจด้านราคามากที่สุด รองลงมาคือด้านบุคลากร ส่วนด้านการบริการ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านการส่งเสริมการตลาด และด้านสถานที่ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีความพึงพอใจมากด้านราคาเช่นเดียวกับนักท่องเที่ยวชาวไทย รองลงมาคือด้านการส่งเสริมการตลาดและด้านการบริการ ส่วนด้านบุคลากร ด้านสถานที่และด้านผลิตภัณฑ์มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ตามลำดับ

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการนวดแผนไทย และการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจเลือกใช้บริการนวดแผนไทย ตลอดจนศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบการดังนี้คือ

5.2.1 ผู้ประกอบการที่ให้บริการนักท่องเที่ยวชาวไทย

จากผลการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทยของนักท่องเที่ยวชาวไทย สามารถนำมาข้อมูลดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการพัฒนาธุรกิจของผู้ประกอบการดังนี้คือ

1) ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ คือในด้านผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการนวด เช่น น้ำมันหรือสมุนไพรต่างๆ ซึ่งมีสรรพคุณช่วยให้เกิดความผ่อนคลาย หรือ แก้อาการปวดเมื่อยของกล้ามเนื้อ เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องคุณภาพของผลิตภัณฑ์ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องคำนึงถึงคุณภาพของผลิตภัณฑ์เป็นหลัก จะต้องมีการระบุรายละเอียดส่วนผสม ตลอดจนวันเดือนปีที่ผลิตและวันหมดอายุของผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจน รวมทั้งต้องสามารถบอกรายละเอียดสรรพคุณต่างๆของผลิตภัณฑ์ให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น การบูรช่วยให้เกิดความผ่อนคลาย ลดความเครียด เป็นต้น

2) ปัจจัยด้านการบริการ คือนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มักคำนึงถึงคุณภาพของการบริการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความปลอดภัยจากการรับบริการเป็นหลัก ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องทำการจดทะเบียนประกอบวิชาชีพอย่างถูกต้อง ไม่มีบริการอื่นแอบแฝงและต้องเป็นสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกับสาธารณสุขจังหวัดแล้ว จึงจะสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ นอกจากนี้ผู้ประกอบการควรมีบริการที่หลากหลายให้นักท่องเที่ยวได้

เลือกใช้บริการตามความเหมาะสม ตลอดจนควรรหาแนวทางใหม่ๆเพื่อที่จะเพิ่มช่องทางการบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีบริการนอกสถานที่ไว้คอยบริการนักท่องเที่ยวและควรมีบริการรับส่งลูกค้าด้วยเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้า ซึ่งจะทำให้ลูกค้ามาใช้บริการนวดแผนไทยมากขึ้น และควรรักษาคุณภาพของบริการเพราะจะทำให้เกิดความไว้วางใจของผู้มาใช้บริการ

3) ปัจจัยด้านบุคลากร คือพนักงานควรมีประสบการณ์ ความชำนาญและมีฝีมือในการนวด ซึ่งนักท่องเที่ยวชาวไทยให้ความสำคัญมาก โดยพนักงานควรผ่านการอบรมในหลักสูตรการนวดอย่างถูกต้อง ตลอดจนควรได้รับประกาศนียบัตรรับรองว่าได้ผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ นอกจากนี้การต้อนรับของพนักงานก็ถือเป็นสิ่งสำคัญในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาใช้บริการ ซึ่งผู้ประกอบการควรคัดเลือกพนักงานที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส บุคลิกภาพดี และรักในงานด้านการบริการ เป็นต้น

4) ปัจจัยด้านราคา คืออัตราค่าบริการจะต้องเหมาะสมกับคุณภาพของบริการ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก ซึ่งผู้ประกอบการควรกำหนดอัตราค่าบริการให้เหมาะสม โดยต้องไม่กำหนดราคาสูงเกินไป

5) ปัจจัยด้านสถานที่ คือผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับการตกแต่งสถานที่ให้เป็นสัดส่วน สวยงามและมีความเป็นธรรมชาติ และจะต้องมีการแยกห้องนวดชายและหญิงให้เป็นสัดส่วน มีคิติด รวมทั้งต้องคำนึงถึงความสะดวกเป็นหลัก เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ และเกิดความรู้สึกผ่อนคลายในการเข้าไปรับบริการนวด นอกจากนี้ควรจัดให้มีสถานที่จอดรถอย่างเพียงพอ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ

6) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด คือควรมีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ ข้อมูลของสถานบริการผ่านสื่อต่างๆเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทราบถึงข้อมูลการนวดแผนไทย รวมทั้งผลดีหรือประโยชน์ของการนวดแผนไทย และทำให้นักท่องเที่ยวได้ทราบถึงรูปแบบการบริการนวดแผนไทยแบบต่างๆเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เลือกใช้บริการตามความเหมาะสม นอกจากนี้ผู้ประกอบการควรจัดให้มีการส่งเสริมการขายต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น จัดให้มีโปรโมชั่นลดราคาประจำปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเทศกาลต่างๆ หรือ ฤดูของการท่องเที่ยวของภาคเหนือ เพื่อเป็นการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาใช้บริการมากขึ้น หรืออาจมอบสิทธิพิเศษต่างๆ เช่น มอบส่วนลดเพื่อเป็นการคืนกำไรให้กับลูกค้า เป็นต้น ซึ่งผู้ประกอบการควรมีการวางแผนการตลาดอยู่เสมอ

5.2.2 ผู้ประกอบการที่ให้บริการนักท่องเที่ยวต่างชาติ

จากผลการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการใช้บริการนวดแผนไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติสามารถนำมาข้อมูลดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการพัฒนาธุรกิจของผู้ประกอบการดังนี้คือ

1) ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ คือในด้านผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการนวด นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่ให้ความสำคัญมากเช่นกันกับนักท่องเที่ยวชาวไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องคุณภาพของผลิตภัณฑ์ นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่มีความสนใจเกี่ยวกับสมุนไพรไทยที่มีคุณสมบัติในการรักษาโรค ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องคำนึงถึงคุณภาพของผลิตภัณฑ์เป็นหลัก จะต้องมีการระบุรายละเอียดส่วนผสม ตลอดจนวันเดือนปีที่ผลิตและวันหมดอายุของผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจน รวมทั้งต้องสามารถบอกรายละเอียดสรรพคุณต่างๆของผลิตภัณฑ์ให้แก่นักท่องเที่ยวเช่นกัน และสิ่งสำคัญคือ ผลิตภัณฑ์ที่ใช้จะต้องผลิตจากธรรมชาติ ปราศจากสารเคมีและไม่เป็นอันตรายต่อร่างกาย หรือทำให้เกิดอาการแพ้ เป็นต้น

2) ปัจจัยด้านการบริการ คือนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มักคำนึงถึงคุณภาพของการบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความปลอดภัยจากการรับบริการเป็นหลัก ซึ่งผู้ประกอบการต้องสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ และควรรักษาคุณภาพของบริการเพราะจะทำให้เกิดความไว้วางใจของผู้มาใช้บริการเช่นกัน นอกจากนี้ผู้ประกอบการควรมีบริการที่หลากหลายให้นักท่องเที่ยวได้เลือกใช้บริการตามความเหมาะสม ตลอดจนควรหาแนวทางใหม่ๆเพื่อที่จะเพิ่มช่องทางการบริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีบริการนวดนอกระยะที่ไว้คอยบริการนักท่องเที่ยวและควรมีบริการรับส่งลูกค้าด้วยเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้า ซึ่งจะทำให้ลูกค้ามาใช้บริการนวดแผนไทยมากขึ้น และและนอกเหนือจากนี้ผู้ประกอบการควรจัดให้มีบริการเสริมต่างๆ แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติด้วย เช่น บริการเสริมความงาม เพื่อถือเป็นการให้บริการพิเศษแก่นักท่องเที่ยว

3) ปัจจัยด้านบุคลากร คือพนักงานควรมีประสบการณ์ ความชำนาญและมีฝีมือในการนวด ซึ่งนักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสำคัญเช่นเดียวกับชาวไทย ดังนั้นพนักงานควรผ่านการอบรมในหลักสูตรการนวดอย่างถูกวิธี ตลอดจนควรได้รับประกาศนียบัตรรับรองว่าได้ผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ ซึ่งนอกจากพนักงานจะต้องมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส บุคลิกภาพดีแล้ว สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติพนักงานควรมีทักษะในการสื่อสารที่ดี เพื่อที่จะสามารถให้บริการได้ตรงตามความต้องการของลูกค้าด้วย

4) ปัจจัยด้านราคา คืออัตราค่าบริการจะต้องเหมาะสมกับคุณภาพของบริการ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก ซึ่งผู้ประกอบการควรกำหนดอัตราค่าบริการให้เหมาะสม โดยต้องไม่กำหนดราคาสูงเกินไป และสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ผู้ประกอบการควรมีการแจ้งอัตราค่าบริการให้นักท่องเที่ยวได้ทราบล่วงหน้าอย่างชัดเจน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทราบอัตราค่าบริการที่แน่นอน

5) ปัจจัยด้านสถานที่ คือผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญกับการตกแต่งสถานที่ให้เป็นสัดส่วน สวยงามและมีความเป็นธรรมชาติ และจะต้องมีการแยกห้องนวดชายและหญิงให้เป็นสัดส่วน มีฉลิด รวมทั้งต้องคำนึงถึงความสะอาดเป็นหลัก เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ และเกิดความรู้สึกผ่อนคลายในการเข้าไปรับบริการ

6) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด คือ ควรมีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทราบ นอกจากนั้นผู้ประกอบการควรมีการวางแผนการตลาดอยู่เสมอ ซึ่งอาจติดต่อกับบริษัทนำเที่ยวโดยตรงหรือติดต่อกับไกด์เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวมาใช้บริการมากขึ้น